

**Kolding
Kommune**

en del af trekantområdet

Sammen designer vi livet

Beredskabsplan til medarbejdere

Forebyggelse af æres- relaterede konflikter og negativ social kontrol

Januar 2024

Målgruppe

Målgruppen for denne beredskabsplan er medarbejdere og fagpersonale, som kommer i kontakt med børn og unge, der kan være blevet udsat for negativ social kontrol.

Begreber om æresrelaterede konflikter og negativ socialkontrol

Æresrelateret konflikt

Æresrelaterede konflikter dækker over konflikter, der kan opstå i kollektivistiske og patriarkalske familieformer, hvor individets rettigheder og trivsel begrænses af hensyn til kollektivets ære og omdømme.

Kollektivet kan både udgøres af den nære familie, af den udvidede familie og af netværket, hvoraf dele kan være bosiddende i andre lande.

For at beskytte eller genoprette kollektivets ære og omdømme anvendes en række handlinger til at regulere og/eller sanktionere individets adfærd.

Negativ social kontrol

Negativ social kontrol anvendes oftest om handlinger, som et fællesskab anvender til at regulere og/eller sanktionere individets adfærd i henhold til fællesskabets normer.

Negativ social kontrol kan blandt andet komme til udtryk som begrænsning af individets muligheder for at træffe alderssvarende valg for sit eget liv, herunder socialt liv, fritidsinteresser, seksualitet, krop, uddannelse og job, fastholdelse i uønskede relationer og gennem isolation og overvågning.

Negativ social kontrol kan have en karakter eller et omfang, hvor den falder inden for straffelovens definition på psykisk vold. Når reguleringen og/eller sanktioneringen medfører begrænsning af individets rettigheder, trivsel eller alderssvarende udvikling bliver den negativ.

Negativ social kontrol anvendes i æresrelaterede konflikter, men kan også anvendes i eksempelvis ekstremistiske miljøer

Kilde: Barnets Lov: Lovforslag L93, s. 159

Barnets Lov § 18

Screening og risikovurdering:

Hvis kommunalbestyrelsen har viden om eller grund til at antage, at et barn eller en ung har behov for hjælp og støtte efter denne lov, skal kommunalbestyrelsen screene for, om der er tale om følgende:

- 1) En problemstilling, der ikke kræver yderligere afdækning af barnets eller den unges støttebehov.
- 2) En problemstilling, der kræver yderligere afdækning af et eller flere forhold af betydning for barnets eller den unges støttebehov, jf. § 19.
- 3) En problemstilling, der kræver en børnefaglig undersøgelse af barnets eller den unges støttebehov, jf. §§ 20-22

I behandlingen af en underretning skal så vidt muligt inddrages barnet, den unge og familien. Det er muligt at inddrage barnet eller den unge uden samtykke fra forældrene, hvis det vurderes relevant, fx i forbindelse med mistanke om en æresrelateret konflikt eller negativ social

kontrol. Det er således ikke et krav, at der indhentes samtykke.

Viser screening af sagen, at der kan være risiko for negativ social kontrol eller radikaliseringsrisiko kan der j.fr. retssikkerhedslovens § 11e samt Retsplejelovens §115 udveksles information mellem medarbejdere på tværs af kommunale forvaltninger i forbindelse med afdækning af sagen.

Opmærksomhedspunkter: Tegn på æresrelaterede konflikter og negativ socialkontrol

I nedenstående ses en række opmærksomhedstegn, der kan bruges til at blive opmærksom på en bekymring omkring æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.⁵

Det skal fremhæves, at generel mistroivsel (fx indelukthed, sårbarhed, løgne og dobbeltliv) ofte vil udgøre de allerførste tegn, og således gå forud for nedenstående opmærksomhedspunkter.

Opmærksomhedspunkter, som kan være tegn på negativ social kontrol:

- Kontrol og overvågning af computer og telefon
- Kontrol af påklædning
- Kontrol af socialt liv, fritidsaktiviteter, færdene og valg af venner
- Kontrol af valg af ægtefælle
- Ingen ret til at bestemme over egen krop – krop og seksualitet kontrolleret af andre.

Opmærksomhedspunkter, der kan være tegn på æresrelaterede konflikter:

- Isolering
- Indespærring
- Følelsesmæssig afpresning
- Trusler
- Vold
- Genopdragelsesrejse
- Seksualitet, mødomsforestillinger og jomfrutjek
- Tvungen forlovelse eller religiøs vielse uden borgerlig gyldighed
- Tvangsægteskab.

Kilde: <https://siri.dk/nyheder/nyt-materiale-ruster-fagfolk-bedre-til-at-haandtere-sager-om-aeresrelaterede-konflikter/>

Brug tvivlen som drivkraft

Grænsen mellem, hvad der er opdragelse og beskyttelse, og hvad der betragtes som negativ kontrol og overvågning er til

tider uklar. Lige såvel som opfattelsen af, hvad der er normalt kan bero på personlige erfaringer og holdninger, snarere end faktisk faglig viden. Alle – også erfarne fagpersoner – kan føle sig usikre, når det gælder spørgsmål om opdragelse, kultur, religion, generationsforskelle etc.

Som sagsbehandler er det derfor vigtigt at bruge sin tvivl som drivkraft i arbejdet med forebyggelse og håndtering af bekymringer om æresrelaterede konflikter og negativsocial kontrol. De drøftelser, som opstår mellem kollegaer på baggrund af tvivlen kan være konstruktive og professionelle.

Vigtige aktører i forebyggelsesarbejdet

I Kolding Kommune findes der ressourcepersoner, som bekymringer, i forhold til æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol, kan drøftes med. Der er

ressourcepersoner tilknyttet alle relevante forvaltninger.

Ressourcepersoner

En ressourceperson kan udøve overordnet råd og vejledning i forhold til handlemuligheder i forhold til kommunens øvrige medarbejdere.

Hvis du har bekymringer i forhold til æresrelaterede konflikter og/eller negativ social kontrol, kan denne bekymring drøftes med en ressourceperson.

Ressourcepersonerne har en særlig viden om området, og ved hvad der skal gøres, og hvad der kan gøres i den enkelte sag. Ressourcepersonerne kan derfor give uformel sparring på konkrete bekymringer.

Find mere info på
www.kolding.dk/ssp-samarbejde

Hvad gør jeg, hvis jeg er bekymret?

I den nedenstående figur findes et overblik over, hvordan man skal forholde sig til bekymringer omkring æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Arbejdsgangen er forskellig alt efter om den pågældende borger er under eller over 18 år.

Under 18 år

Hvis du i din kontakt med et ungt menneske under 18 år får kendskab til, at der er problemer med æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol, så skal der jf. Barnets Lov laves en underretning og efterfølgende screening af sagen.

Viser screeningen, at der kan være tale om æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol, har Familierådgivningen pligt til at foretage en risikovurdering, inden barnets eller den unges forældre og netværk inddrages i sagen.

Ved tvivl om, hvad du skal gøre, så kontakt en ressourceperson fra din forvaltning for at drøfte sagen i forhold til handlemuligheder.

Figur 1: Bekymring for borgere under 18 år.

Situation	Handling
Kendskab til problemer med æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol	Underretning
Ved tvivls-spørgsmål	Kontakt lokal ressourceperson

Over 18 år

Ved både tvivlsager samt alvorlig og akut bekymring skal du tage kontakt til en ressourceperson fra din forvaltning i forhold til at få sparring og afklaret mulige handlemuligheder.

Figur 2. Bekymring for borgere over 18 år. Øvrige handlemuligheder

Situation	Handling
Ved alvorlig og akut bekymring	Kontakt lokal ressourceperson
Ved bekymringssager eller tvivlsspørgsmål	Kontakt lokal ressourceperson

Som supplement til ovenstående handlemuligheder, findes der følgende lokale og nationale aktører:

- Sikkerhedskonsulent for Region Syddanmark
- Kolding Krisecenter
- Mandecentret – Syd- og Sønderjylland
- RED Center – Safehouses i Danmark
- RED Rådgivning – Gratis rådgivning til fagpersoner og borgere
- VISO, Socialstyrelsen – Kommunalrådgivning på gruppesager

Kontakt- og ressourcepersoner

www.kolding.dk/ssp-samarbejde

Sikkerhed som en vigtig faktor

Der kan være alvorlige konsekvenser i sager, hvor en borger – en ung – er involveret i sager med æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Og den enkelte borgers sikkerhed kan dermed være særlig udsat.

Derfor skal der løbende foretages en risikovurdering, samt eventuelt udarbejdes en sikkerhedsplan. Din lokale ressourceperson kan give vejledning og sparring omkring dette.

Kontakt- og ressourcepersoner

www.kolding.dk/ssp-samarbejde

